

**Gemeente
Rotterdam**

Stadsontwikkeling
Klimaat, Bouwen, Wonen
Drs. C.M. Zeegers MA

Bezoekadres: De Rotterdam
Wilhelminakade 179, Rotterdam
Postadres: Postbus 70012
3000 KP Rotterdam
Internet: www.rotterdam.nl

Van: Wietske van den Bovenkamp
Telefoon: 14 010
E-mail: bbo@rotterdam.nl

Uw kenmerk: 22bb4627
Ons kenmerk: M2206-4679 - 22bo006088

Onderwerp: Beschikbare middelen voor het
klimaat

Datum: 20 oktober 2022

Aan de commissie Mobiliteit, Haven,
Economie en Klimaat

Beste commissieleden,

Tijdens de Tijdelijke Commissie Fysiek op 23 juni 2022 heb ik toegezegd u te voorzien van een overzicht van de diverse overheidsmiddelen met een oormerk voor klimaat / de energietransitie.

Hieronder is het overzicht te vinden. Hierbij is een onderscheid gemaakt tussen de middelen beschikbaar vanuit de Europese Unie (EU), vanuit de Rijksoverheid en vanuit de gemeente.

Overzicht fondsen en middelen vanuit Rijk en Europa

In onderstaande tabel staat een overzicht van middelen die op dit moment in beeld zijn als nationaal beschikbaar voor de energietransitie. Dit zijn middelen waar Rotterdam mogelijk deels aanspraak op kan maken. Het daadwerkelijke zeker stellen van financiering voor Rotterdam kost inzet en is afhankelijk van besluitvorming van het Rijk of de EU. Cofinanciering en samenwerking is vaak een voorwaarde bij het aanspreken van de gelden. Ook is het goed om op te merken dat EU-gelden vaak zijn gericht op leren en in mindere mate op grootschalig aanpakken.

Naast deze middelen zijn er ook middelen waar particulieren en bedrijven direct bij het Rijk aanspraak op kunnen maken. Deze middelen staan niet in dit overzicht. Voorbeeld hiervan zijn de SDE++ subsidies.

Naam fonds	Omvang (in mln. Euro) nationaal	Doel (nationaal)	Inzet Rotterdam & (voorlopige) toekenning
Rijk			
Uitvoeringskosten Klimaatakkoord	353 mln. p/j in 2023 oplopend tot 740 mln. voor alle gemeenten in 2030	Betreft gelden die beschikbaar zijn voor de uitvoeringstaken van het Klimaatakkoord voor de gemeenten. De basis hiervoor ligt in een rapport voor de Raad voor het Openbaar Bestuur (mogelijk medebepalend voor de voorwaarden aan deze middelen). Middelen zijn nog niet verdeeld.	Voorwaarden en de verdeelsleutel van het Rijk moeten nog worden bekend gemaakt.
Proeftuingelden Aardgasvrije Wijken (PAW)	150	Beschikbaar voor het realiseren van de Regionale Energie Strategieën en de Transitievisies Warmte. (Het geld is in de aanvraagperiodes van 2019 tot 2021 aangevraagd, maar is nog niet besteed en daarom ook in deze tabel opgenomen)	Ca. 11,5 mln. Programma Aardgasvrije Wijken middelen voor Pendrecht Zuid en Bospolder-Tussendijken
Regiodeal Rotterdam Zuid	260	Rijk en regio investeren € 260 miljoen om de leefomstandigheden voor de bewoners van Rotterdam-Zuid te verbeteren.	18 mln. voor Pendrecht Noord, Reyerwaard West en verduurzaming in de focuswijken van het NPRZ
Specifieke Uitkering (SPUK) Schone Lucht Akkoord (SLA)	10	Het doel van de SPUK SLA is verbetering van de luchtkwaliteit en het daarmee behalen van gezondheidswinst. Alleen provincies en gemeenten die het Schone Lucht Akkoord (SLA) hebben ondertekend komen in aanmerking voor deze uitkering. Gebruik van de subsidie is mogelijk voor onder andere emissie verlagende projecten en pilotprojecten.	In 2021 is 1,7 mln. toegekend aan 5 projecten van de gemeente en voor 2022 lopen er 3 aanvragen voor 1,5 mln.
Specifieke Uitkering (SPUK) Energiearmoede	300	Aanpakken energiearmoede door gemeenten, bijvoorbeeld via energiebespaaradvies of energiebesparende maatregelen.	Aan Rotterdam is 18,7 mln. toegekend. Dit bedrag moet uiterlijk in 2024 besteed zijn.
Tijdelijke subsidieregeling walstroom zeeschepen	31	Door aanleg van walstroom (1) verminderen stikstofdepositie en (2) verminderen van geluid en verbetering van luchtkwaliteit/ alleen bestemd voor organisaties/bedrijven die zelf walstroom installeren	Havenbedrijf heeft 2,3 mln. toegekend gekregen voor aanleg walstroom voor de Cruiseterminal
Het Nationaal Groeifonds	20000 (totaal tot 2025)	Investering in projecten die zorgen voor economische groei op de lange termijn.	16 mln. voor gebiedsaanpak Oude Noorden-Agniesebuurt (aanvraag Eneco via consortium Nieuwe Warmte Nu!)
Klimaat- en transitiefonds	35000 (totaal tot 2030)	Investeringen om de klimaatdoelen uit het Coalitieakkoord (Rijk) -55% CO2 in 2030, en de transitie richting klimaatneutraliteit in 2050 te realiseren. Concreet gaat het om geld voor 1) Kernenergie, 2) Broeikasneutrale gascentrales, 3) Energie-infrastructuur, Vroege fase opschaling (bv waterstof), Verduurzaming Industrie & innovatie MKB, en de Verduurzaming Gebouwde Omgeving. Uit het fonds worden in eerste instantie de volgende uitgaven gefinancierd:	De cursieve posten hieronder omschrijven de voorlopig gereserveerde bedragen en goedgekeurde uitgaven.

Blad: 3

Datum: 11 oktober 2022

Ons kenmerk: M2206-4679

Subsidie vroege fase opschaling	10541(totaal tot 2030)	Dit instrument is primair bedoeld om de eerste grootschalige groene-waterstofprojecten van de grond te krijgen. Aanvragen moeten ingediend worden door individuele bedrijven, en moeten bovendien aangemeld worden voor IPCEI-status (Important Project of Common European Interest) bij de EU.	Afgelopen Prinsjesdag is besloten om de eerste acht groene-waterstofprojecten te faciliteren, met een subsidiepot van in totaal 783,5 mln. Vier van deze projecten worden in Rotterdam ontwikkeld, met een gezamenlijke elektrolysecapaciteit van 1150 MW.
Laadinfrastructuur	40 mln. (2023)	Bedoeld voor een aantal gerichte investeringen in de publieke laadinfrastructuur die nodig zijn voor de transitie in de logistiek, transport en het Openbaar Vervoer	De verdeling vindt plaats in het voorjaar van 2023, waarbij we aandacht vragen voor met name Rotterdamse knelpunten m.b.t. logistiek.
Subsidies duurzame energie-infrastructuur	3687 (totaal tot 2030)	Zoals waterstof, warmte ➔ waarvan voor subsidie warmtenetten nu is 200mln gealloceerd.	Zodra regeling bekend is gaan we middelen aanvragen.
Verduurzaming Industrie & innovatie MKB	2904 (totaal tot 2030)	Maatwerkafspraken industrie en CO ₂ -reducerende innovatieve technieken MKB.	Regeling nog niet bekend.
Instrument Verduurzaming maatschappelijk vastgoed	2708 (totaal tot 2030)	De nieuwe subsidieregeling duurzaam maatschappelijk vastgoed (DUMAVA) komt eigenaren van bestaand maatschappelijk vastgoed tegemoet in de kosten om te verduurzamen zoals scholen, overheidsgebouwen, zorginstellingen of rijksmonumenten. De regeling is voor energieadvies, een energielabel en verduurzamingsmaatregelen.	De startdatum was 03-10-2022. De regeling was dezelfde dag nog overtekend. Door de afdeling Vastgoed zijn diverse aanvragen ingediend. Het is nog niet bekend of de subsidie wordt toegekend.
Nationaal Isolatieprogramma	2976 (cumulatief)	Tot 2030 2,5 miljoen woningen isoleren. Verschillende actielijnen, deels individueel, deels gebiedsgericht met gemeenten. Uitwerking via VNG.	Omvang van bedrag zal afhankelijk zijn van onze aanvraag. Verwachting is dat we in Q2 2023 meer weten.
Overig Klimaatfonds	5888	Kerncentrales, subsidie verduurzaming gascentrales.	Geen gemeentelijke betrokkenheid
Vergroening personenvervoer en reisgedrag	232 mln. tot 2031 87 mln. deze regeerperiode	Regeling nog in opmaak.	We hopen dat we ook deel van onze lokale werkgeversaanpak hieruit kunnen dekken en voeren hierover graag het gesprek met het Rijk
Europa			
100 Climate Neutral & Smart Cities	Zie omschrijving	Als geselecteerde stad maakt Rotterdam kans op een preferente status bij de aanvraag voor diverse Europese fondsen op het gebied van Klimaat & Energie, Digitaal en Innovatie; met name Horizon2020 (totaal € 1 miljard).	
Horizon Europe	95500	Een onderdeel van Horizon Europe is gereserveerd voor bijdragen aan een klimaatneutraal Europa in 2050, met als doel om groene en digitale transitie te versnellen en daarmee te zorgen voor transformatie van de economie, de industrie en de samenleving. Projecten dragen onder andere bij aan de transitie naar een klimaatneutrale energie- en mobiliteitssector in 2050.	Uit de vorige begroting is hieruit Save the homes EU € 0,15 mln. voor jaarlijkse renovatie van woningen - Decarb City Pipes valt onder Horizon 2020. In totaal is max EUR 200.000,- toegezegd. De Decarb City Pipes 2050 heeft als doel te demonstreren hoe lokale autoriteiten kunnen

			slagen in deze uitdaging. Zeven Europese bundelen hun krachten om van elkaar te leren en samen innovatieve oplossingen uit te werken.
LIFE	5400	Het LIFE-programma bestaat uit vier subprogramma's gericht op milieu en klimaat. De projecten moeten een flinke bijdrage leveren aan een klimaatbestendige economie of aan de reductie van broeikasgassen.	
European Urban Initiative (EUI)	500	EUI is een subsidieprogramma voor duurzame stedelijke ontwikkeling. Het doel is het versterken van duurzame stadsontwikkeling en het zorgen voor een sterkere koppeling met EU-beleid. Type acties die in aanmerking komen voor subsidie: Innovatie, capaciteitsopbouw en kennisopbouw.	
European Local Energy Assistance Facility (ELENA)	132	Het doel van ELENA is het bieden van ondersteuning bij investeringen in herbruikbare energie, energie-efficiency en duurzaam stedelijk transport initiatieven. In aanmerking voor een bijdrage komen private partijen, lokale en regionale overheden of andere (samenwerkingsverbanden van) publieke instellingen. In het kader van ELENA is subsidie beschikbaar voor kosten die samenhangen met technische assistentie bij het voorbereiden van grote duurzame investeringsprogramma's, die tevens in aanmerking kunnen komen voor financiering door de EIB. De subsidie bedraagt maximaal 90% van de subsidiabele kosten.	0,6 mln. procesgeld voor Bospolder-Tussendijken en Prinsenland-Het Lage Land.
Just Transition Fund (JTF)	Zie toegekende middelen laatste kolom	Europees fonds dat zich richt op gebieden zoals het Rotterdamse Haven Industrieel Complex (HIC). Met het JTF richt de Europese Commissie zich op het opvangen van negatieve effecten van de energietransitie in industrieregio's. Lidstaat NL voert het programma samen met de betreffende NL-regio's uit. In regio Rijnmond richten Rotterdam en Provincie Zuid Holland zich op de energietransitie in en om het HIC. Voor Groot Rijnmond is 61,2 mln. beschikbaar. Deze middelen zijn 50-50 verdeeld voor economische georiënteerde projecten en arbeidsmarkt georiënteerde projecten. Dat betekent dat afgerond €30 mln. beschikbaar is voor het versnellen van de energietransitie in het HIC en het stimuleren van nieuwe duurzame waardenketens. De andere helft is gericht op de arbeidsmarkt gerelateerd aan de energietransitie. We streven naar zoveel mogelijk integrale duurzame projecten die beide invalshoeken, economie en arbeidsmarkt, in zich hebben. De middelen worden ingezet voor het versnellen van de transitie, stimuleren van nieuwe duurzame waardenketens in het HIC en voor het versterken van het arbeidspotentieel in het HIC.	~60 mln. beschikbaar voor regio Rijnmond
Kansen voor West 3	Zie toegekende mid delen laatste kolom	Economisch stimuleringsprogramma voor west-Nederland. Thema's circulair, klimaatneutraal, gezond, veilig, digitaal en integraal. Provincie Zuid-Holland en Rotterdam zijn partners in het programma en kunnen ieder (en gezamenlijk) openstelling voor subsidies doen. Doelgroep zijn met name bedrijven. Zowel	28,8 mln. voor innovatie/ 12,3 mln. voor klimaat

		Rotterdam als PZH richt zich op de thema's innovatie, duurzaamheid en circulair. Binnen de subdoelstelling innovatie en klimaat is ruimte voor verduurzamingsprojecten. Zo zijn er klimaatmiddelen beschikbaar voor projecten in de gebieden NPRZ/Stadshaven/BoTu. Daarnaast kunnen Rotterdamse aanvragers vaak goed gebruik maken van de middelen van de Provincie Zuid Holland. Aanvragen gericht op verduurzaming van de provincie zijn ook voor de Rotterdamse ambities van belang. De provincie heeft in Kansen voor West 3 (KvW 3) €28,8 mln. beschikbaar voor de doelstellingen innovatie en €12,3 voor de doelstellingen klimaat. Alle KvW middelen worden met calls beschikbaar gesteld, in principe twee keer per jaar. De openstellingsstrategie voor Rotterdam 2023 en verder volgt in Q4 van 2022.	
Stadshavens Ontwikkelingsfonds voor Innovatie en Economie (SOFIE)	20 mln., revolverend	Opgericht op initiatief van gemeente Rotterdam en Havenbedrijf Rotterdam met twee doelstellingen: (1) Energietransitie in Zuid-Holland (2) Verbeteren vestingsklimaat in Rotterdam Het fonds heeft een revolverende werking en wordt o.a. gevoed vanuit Kansen voor West	Revolverende leningen voor de gebiedsaanpakken aardgasvrij. Verleend aan Eneco in Bospolder-Tussendijken en er is a een lening in de maak voor Eneco in Oude Noorden/Agniesebuurt.
CEF Transport (AFIF)	1,5 miljard	Beschikbaar voor walstroom en laad- en vul infrastructuur langs TEN-T corridors	
Interreg	106	Subsidieregeling voor regionale ontwikkeling, voor ons is regionale samenwerking in regio Vlaanderen – Nederland van belang. Er zijn kansen voor subsidies voor het bevorderen van nieuwe energie, energie-efficiëntie, slimme energienetwerken en opslag.	

Voor de dekking van het Duurzaamheidstransitiebudget, waarvoor u het inrichtingsvoorstel ontvangen heeft en welke gelijktijdig met de begroting wordt behandeld, is er 20 miljoen euro beschikbaar gesteld uit algemene middelen ter dekking. De overige dekking (80 miljoen euro) hiervan is beoogd uit de rijksmiddelen voor uitvoeringskosten. Deze zijn vanuit het Rijk beoogd 1 januari beschikbaar te zijn.

Ten slotte zijn er voor een aantal duurzaamheidstaken, primair de afdeling Duurzaamheid, middelen gereserveerd in de begroting van het programma energietransitie.

Met vriendelijke groet,

Chantal Zeegers
Wethouder Klimaat, Bouwen, Wonen